

La Nació

Setmanari Socialista Català

Redacció i Administració: Canuda, 14, pral.

La nostra acció i la dels socialistes espanyols

OSCAR Pérez Solís, el cultíssim escriptor socialista espanyol, ve ocupant-se, des de les planes del batallador contrari *Adelante!*, de Valladolid, de la qüestió nacionalista catalana.

En els articles que fins ara portem llegits, hi és tractat, aquest problema del nacionalisme de Catalunya, amb una benevolença amable i suau. Es veu ben bé que en Pérez Solís, en tractar aquestes materies, apassionadores per la gent d'Espanya i apassionants pels homes de Catalunya, ha volgut tenir en compte totes aquelles argumentacions—perquè de una manera o altra s'han de nomenar—esgrimides per certa part dels components del partit socialista espanyol, davant per davant de totes les manifestacions de caràcter catalanesc que, produïdes per la fracció burgesa, no pas del nacionalisme, sinó del moviment polític català, en la seva accepció vaga, general i dilatada, són portades a cap en ple Parlament de l'Estat o en les generals actuacions de la política espanyola.

És lloable la tasca dels homes que, com el notable escriptor al·ludit, cerquen infondre al contingut ideològic que formen la base de les lògiques aspiracions socialistes les modernes reivindicacions nacionalistes, que no han d'ésser mirades ni considerades, per cap home ni agrupament, d'altra faïçó que com una llibertat més que ha d'auriolar la moderna vida social que tant els individus com les col·lectivitats tenen dret a viure.

El nacionalisme, a Catalunya, fins el moment d'entrar de ple al període evolutiu, que hem anat apressant i intensificant, podia semblar una aspiració fosca, rancia, de migrada concepció i, pels homes seguidors de les grans idealitats emancipadores, d'evident reacció vers les fórmules i sistemes politico-socials que les noves actuacions individuals i col·lectives que van produint-se en la vida dels pobles, tot naturalment, deixen a reraçaga.

El burgesisme de les irracions predominants en un sol aspecte del moviment polític català ha exercit una influència més decisiva en l'ànim dels homes que, essent-ne espectadors, l'havien de judicar, que no pas les accions i afirmacions d'aquells que, a cada pas, en nom de la generosa finalitat que cerquem assolir, havíem de sortir a combatre, també en nom de les més modernes i lliberadores concepcions ideològiques, les restringides, mesqui-

nes i egoistes accions de la política catalana, defensades i propagades pels temperaments conservadors que, en fer-se pal·ladins de la idea nacional de un poble, han actuat, sempre, amatents, només, a les pròpies conveniències particulars que un dia els feien ésser contraris irreductibles dels poders dirigents de l'Estat i un altre dia se'ls veia acostar-s'hi, sumisos, a pidolar lleis, millores o privilegis que permetessin a tota la burgesia catalana, i, també, a la de l'Estat, amb total desembrac, el desenrotllament de tota mena de negocis i de usures.

Força ens plau, a nosaltres, que la veu amiga, serena i desapassionada, de un home prestigiós i íntegre, com en Pérez Solís, faci justícia a les actuacions catalanes que, divorciades i enemistades, en absolut, de les actuacions burgeses, capitalistes, dels nuclis essencialment polítics, han volgut distingir-se i diferenciar-se, bò i actuant en català, de totes les accions perverses i convencionals dels agrupaments que han vingut representant, dins de Catalunya, la modalitat conservadora en tots els ordres i aspectes de les idees i les aspiracions del poble català.

La modalitat esquerrista catalana—i parlem de la que ha actuat i àdhuc, els seus residus, encare actuen en català—, esclava del que se n'ha dit «pràctiques actuacions de la política», s'ha reclòs en un plànol polític i d'allà no s'ha mogut. S'han limitat a predicar l'amor, el culte, a unes idealitats, a una forma de govern que, tal com l'han presentada al poble, aquest no ha pogut entreveure com i de quina faïçó, socialment, era concebuda. S'ha dit que era una forma de governament popular, que el poble fóra l'àrbitre de les decisions polítiques que aquella forma de governament adoptés, però l'aspecte social d'aquell poder republicà ni el definien ni el contornejaven. I és que, en el fons, aquella forma de govern, era burgesa, i, en el fons, també, havia de rebutjar les modernes tendències del socialisme que arreu del món i, més que enlloc, en els pobles políticament endarrerits, no pot presentar-se ni propagar-se d'altra faïçó que eminentment obrerista i, per tant, justicier i regoneixedor de totes les lògiques aspiracions i reclamacions dels nuclis treballadors.

La nostra afirmació socialista, pel sol fet d'ésser feta en català, situarà el nostre poble

en una ferma posició d'esquerra social, digna d'ésser respectada per tots aquells homes que, dins de l'Estat espanyol, treballen, actuen i lluiten per a fer esdevenir cosa factible el regoneixement de tota mena de llibertats polítiques i socials.

Des de la nostra posició d'esquerra, nosaltres mirarem amb tota cordialitat—i exigirem que amb aquesta mateixa cordialitat se'ns correspongui—les actuacions del socialisme espanyol, així com, també, les actuacions de tot el socialisme internacional. Hem vingut a fer la nostra afirmació en català, demostrant, ensems, a tots els homes de llibertat, que les aspiracions nacionalistes són sempre generoses i perfeccionadores quan qui les reclama posseeix l'esperit inondat de llibertats i afanyós de universalisme.

Oscar Pérez Solís, home clarivent i ecuànim, traça la ruta al socialisme espanyol. Les paraules llurs, paraules de socialista modern i, per tant, simpatitzant amb tots els moviments lliberadors, han d'ésser un exemple per aquells socialistes espanyols que, amb un excés de prevenció, apriorísticament, emeten falsos judicis respecte el moviment nacional de un poble que, com el de Catalunya, encare no s'ha manifestat amb tot l'impetu de la seva consciència llibertadora i democràtica.

Com a representants de la tendència socialista netament catalana, anem a intentar establir, entre nosaltres i els socialistes espanyols, la cordialitat de relacions, qual existència creiem imprescindible i necessària, eixamplant i engrandint el nostre radi d'acció, entre tots els homes del món que lluiten pel mateix ideal.

La internacionalitat del socialisme, en fer-se efectiva a Catalunya, ajudarà a personalitzar el nostre poble i a fer-lo conèixer i estimar de tots aquells homes que, per ignorar-ne les seves virtuts i qualitats per a la defensa dels grans i humaníssims ideals moderns, l'han fet objecte de tota mena de blasmes i dicteris.

Per això pot ésser, per això és una gran acció la que va acomplint l'escriptor esmentat en el transcurs d'aquestes ratlles, i la que nosaltres, situats en la nostra posició socialista catalana, ens proposem portar a terme, junt, però no confosos, entenguí's bé, amb tots els homes, tant si són de l'Estat espanyol com si fóra d'ell viuen, que es diguin socialistes.

COMENTARIS

Parlamentaria

S'ha dit i repetit moltes vegades, durant aquests temps de guerra, que una de les causes, i de les ben importants, que porten els pobles als conflictes armats, és la diplomàcia secreta, la regulació de les relacions internacionals per petits agrupaments de persones, no fent conèixer als Parlaments i, per mitjà d'ells, als pobles, l'estat d'aquestes relacions.

És una reminiscència de l'absolutisme aquest disposar dels destins d'un poble enfora dels normals mitjans d'expressió d'aquest poble, i ha d'ésser i serà un dels mitjans de garantir la pau futura, la publicitat de les situacions internacionals i el fer que, aquestes, siguin regulades per mitjà d'acords dels organismes que representin la voluntat popular.

Això ha entrat ja en la consciència de tots els homes moderns, i això ha obligat a que en els països bel·ligerants de règim parlamentari, els governs hagin hagut de recórrer, sovint, al Parlament, per a enrobustir-se en ell, tot fent-li conèixer, més o menys amplament, la situació internacional del país i l'objectiu de la guerra.

A l'Estat espanyol, les coses no van així. Al donar-se a conèixer la nota dels imperis centrals, advertint que no respectarien els vaixells neutrals en certes zones del mar, es va parlar, totseguit, com la cosa més natural del món, de que es tancaríen les Corts. Això mateix varem veure quan, estant les Corts obertes, va esclatar una vaga de carrilaires.

I ens hem de preguntar: si en els moments difícils, quan les accions dels governants poden ésser tan transcendents que arribin a comprometre seriosament l'Estat i l'esdevenidor del país, quan un petit error pot tenir conseqüències incalculables, quan arriben a estar en joc les vides dels ciutadans, quan més bé pot fer el consell i la sabiduria de tots, el Parlament es tanca, de què serveixen les Corts?

Per a aprovar i conèixer qüestions de tràmit, per a resoldre la construcció de unes carreteres, per a fer discursos de crítica acadèmica sobre actuacions pretèrites i que ja no tenen remei, etc., no es necessita un Parlament, ni resol res el sufragi universal, sigui en la forma que es vulgui. El poble ha lluitat per a tenir un orguen d'expressió, precisament perquè no es resolguin les grans qüestions que afecten fonament la seva vida sense el concurs de la seva representació; per a deixar d'ésser instrument de unes colles o de unes altres i marcar-se ell mateix la seva ruta i ésser amo dels seus destins.

Un Parlament que es tanca quan més es necessita, quan més convé, quan, si no estés obert, s'hauria de obrir, quan pot exercir la seva acció frenadora o impulsora amb el màxim d'eficàcia, és un escarni a la essència mateixa del règim parlamentari i revela un menyspreu absolut de la voluntat popular.

I els parlamentaris que toleren pacíficament aquests fets, un dia i un altre, demostren que no senten la dignitat del llur càrrec, ni els guia en la llur actuació l'anhel del bé del poble que els ha confiat la seva representació.

No creiem pas que el parlamentarisme sigui el remei de tots els mals, però estem convençuts, de que els Parlaments, a base de sufragi universal en la forma que més bona es demostrí, són una necessitat pel poble per a determinar modificacions político-socials, que han de portar-lo al millorament de les seves condicions d'existència. Per això hem de vetllar per les seves prerrogatives i hem de preocupar-nos, constantment, de que, cada dia més, el Parlament sigui la expressió més perfecta possible del sentiment i de la voluntat popular.

Qui, en els moments de perill, s'avé a que inutilitzin la seva representació i consent en que es disposi del poble sense haver escoltat el seu orguen d'expressió, és un mal representant, és un mal diputat, és un falsejador de l'esperit de les democràcies, damunt el qual s'ha apoiat per a enlairar-se.

Les democràcies i, més que cap, les democràcies socialistes, hem d'exigir el respecte degut a la representació del poble, i, sobretot, hem de fer que els representants siguin dels que saben fer-se respectar.

RAMÓN D'ALENTORN

Intensificant l'acció de la Internacional

A Nova Zelanda, se constitueix un Partit del Treball

AMB la fusió de diversos organismes que fins ara havien actuat separatament els uns dels altres, s'acaba de constituir, a Nova Zelanda, una forta organització socialista i obrera.

La recent creada organització, que és integrada per la Federació Unida del Treball, el Partit Demòcrata Socialista i el Comitè de Representació Obrera, porta per nom Partit del Treball de Nova Zelanda.

A guisa de programa, el nou partit ha fet públiques les aspiracions que persegueix assolir. Són, aquestes, les que segueixen:

Socialització dels mitjans de producció, distribució i canvi, com aspiració final.

Les aspiracions immediates, són:

Representació proporcional, iniciativa, referendums, plenitud de drets civils per a tots els empleats públics, remoció dels impediments polítics de la dona.

Totes les terres de la Corona seran convertides en terrenys públics. Els posseïdors tindran absolut dret a les millores. Se crearà un Banc de l'Estat, amb l'únic dret d'expendre bitllets; el servei marítim serà propietat de l'Estat.

Inspecció de l'Estat en totes les branques de segurs i desplegament dels serveis industrials i agrícoles de l'Estat. Instrucció obligatòria, lliure i làica, des de la escola primària fins la Universitat, amb uniformitat en els llibres de text, editats pel Govern i subministrats gratuïtament. Impost damunt la renda i el valor de les terres, i corresponent reducció dels impostos indirectes.

Les primeres resolucions que el Partit del Treball de Nova Zelanda ha adoptat, consisteixen en l'establiment de Comitès representatius locals del treball, per tots els indrets de la colònia, els quals se compondran pels Consells directius de les societats obreres, federacions industrials, seccions socialistes i tota mena d'organismes que s'adhereixen a la constitució i programa del Partit.

Durant el proper mes de juliol, s'ha acordat que se celebri, a Wellington, el primer Congrés de la nova organització socialista.

GIRANT FULL

Escolteu-nos

Si els homes no són responsables de llur origen, molt menys se'ls hi pot fer retret dels factors històrics que els han precedit i que projecten reflexió sobre llur existència i llur caràcter.

Nosaltres hem anat deixant enrera els homes que portaven les nostres avançades, i som ja tan lluny, tan separats, que si els cridàvem, no ens sentirien.

Nosaltres teníem bons companys, els quals ens miraven estranyats cada vegada que la nostra llengua aprenia a modular una veritat més. Nosaltres, amb els nostres sentits francament oberts a tot halè vital, hem sofert una tal transubstanciament, que, avui, ja gairebé no ens coneixem amb aquells que, junts, escalfàvem el breçol de la nostra infantesa patriòtica.

Som lluny del nostre origen, i ben aprop del nostre destí. No hem de forçar la veu perquè ens sentin els de lluny, els que no ens han d'entendre. No hem de pretendre que canviïn de ruta els qui es puguin plànyer de la nostra desviació. Hem de parlar poc i suauement a la mateixa esletxa lluminosa que descubreix el cor d'aquells que caminen penosament sobre l'aridesa de la terra esclava. I hem de conseguir que llurs parpres s'aixequin per a examinar el nostre front i llegir en ell la garantia de que la nostra paraula és sincera.

No tenim altra esperança, ni cerquem altre privilegi, que el d'ésser escoltats dels que vaguen sense brúixola pel món de l'ideal, sense altre incentiu que llur dolor irremeiable. Els que cauen de fatiga, els esfereïts per la perspectiva d'eternitat que presenten totes les tragèdies humanes, els que no poden concebir la vida com un dret, sinó com una càrrega, han de deixar-nos creure en la hora del desglaç i han de deixar-nos dir la paraula senzilla de la nostra fè, sempre tendre, sempre renovada.

Oh, si! Amic inconegut que cerques la doctrina, la llei definidora que estableixi el teu dret o formulis la raó del teu sofrir; home que no ets sentit amo dels teus destins, sinó esclau de una incomprendible necessitat, que no ets rei de l'univers, sinó màrtir sense la convicció del sacrifici: a tu va dirigit el nostre esforç, i per tu vibra la nostra paraula. És el nostre desig, és el nostre plan, que pèrdis de una vegada la condició de bestia conformada, que, arreu aon va, troba el jou encaixat damunt les seves espatlles. El nostre propòsit és d'enfortir-te, abans de rebel·lar-te. La nostra tasca ha d'ésser la d'ajudar-te a fer-te un lloc aquí mateix, on has nascut; aquí, on has de trobar totes les forces propícies, un lloc de digne sobirania, que estableixi en el teu dret i en el teu benestar el patró de la llibertat i la felicitat, úniques i col·lectives.

Apren-la amb nosaltres, la oració inicial d'aquesta croada llarga i dolorosa que anem a emprendre: «Terra nostra, terra de tots nosaltres, sigues un paradís per als teus fills, no dreixis de força i de potència per a fer-se i fer-te lliure. Sigues tu un espill, sigues un exemple, i que no arrenquin de tu planys de

desconsol i de desesperança. Sigues per nosaltres l'ideal purificador que ens porti a tots els desprendiments, a totes les generoses accions. I que cap dels teus fills pugui avergonyir-se del seu germà, ni hi hagi, per cap d'ells, una ombra de distinció i de privilegi».

M. SERRA I MORET

El que volen els carrilaires

II

Escalafó

L'Escalafó és el lògic complement de la Inamobilitat. Per l'Escalafó entenen els carrilaires que els drets d'«antiguitat» han d'ésser sempre respectats i tinguts en compte per a la concessió d'ascensos i elevació de categories, sense que ni el favoritisme, ni el nepotisme, ni les amistats puguin influir en el repartiment i atorgació de recompenses i destins.

Per a un esperit superficial semblarà aquesta aspiració, senzillament, una enormitat; però a qui estigui amb antecedents del funcionament i organització de les empreses de ferrocarrils i conegui, per tant, el procediment que se segueix en la concessió d'ascensos i atorgament de destins, no li estranyarà, sinó que, pel contrari, la trobarà tan raonable i tan legítima com la de la Inamobilitat.

Anc que suposem seràn pocs els que ho desconeguin, deu advertir-se que, actualment, solament la influència, la simpatia, el soborn i el nepotisme imperen dins les Companyies, i, per natural conseqüència, un desenfrenat favoritisme, posa en mans d'agents, no sempre els més aptes i escrupulosos en l'exercici dels seus càrrecs, les millors prebendes de les Companyies, amb perjudici i postergament d'empleats més antics, més aptes i indiscutiblement més dignes.

No exagerem; comença el favoritisme des d'abans de l'ingrés a les Companyies, quan l'aspirant a empleat ferroviari que no té ningú d'influència que el recomani, ha d'esperar-se mesos i anys per a que el cridin a examen, veient com els recomanats, qual sol·licitud d'admissió és posterior a la seva, van ingressant sense ni tansols ésser examinats. Se l'admet quan no hi ha recomanats a qui preferir i després d'haver provat, a satisfacció dels quefes, que reuneix la suficiència intel·lectual i capacitat física necessàries per a les funcions a que el destinaran. Una vegada empleat, aviat se donarà compte que la seva carrera serà molt mesquina, car veu progressar i pujar com la escuma als protegits, mentre ell, malgrat la seva antiguitat i aptitud, va quedant-se reraçat en els empleus més baixos i pitjor retribuïts. I així veu passar els anys, fins que arriba a la vellesa, si abans alguna arbitrarietat dels seus superiors no l'ha despedit de la Companyia, pot assolir un retir amb pensió, una pensió raquítica i mesquina que no ha de posar-lo a cobert de la fam i la miseria.

Amb l'actual organització ferrocarril·laire, la distribució d'ascensos i càrrecs està exclusivament en mans dels quefes, els quals exerceixen un veritable monopoli que els serveix molt bé per a la satisfacció de llurs concupiscències i passions.

Amb la implantació de l'Escalafó, els empleats voluntariosos i complidors, veient assegurat llur pervindre i sapiguent que ja no podrien ésser postergats en la carrera empresa, procurarien, mitjançant l'estudi, la laboriositat, la honradesa, en una paraula, l'estricta compliment dels seus deures professionals.

Sense que això vulgui significar imposició de criteri respecte els procediments de implantació, i solament com orientació, anem a indicar un plan que, *mutatis mutandis*, seria, al nostre entendre, una solució pràctica per harmonitzar la justícia d'aquesta transcendental reforma amb el respecte als interessos creats per l'actual organització.

En primer lloc, l'Escalafó hauria de tenir dugues diferents aplicacions: una per als empleats antics, això és, aquells empleats que formessin la plantilla de les Companyies en promulgar-se la reforma, i una altra per als de nova entrada, o sigui, els ingressats amb posterioritat a aquella.

En quant als primers, podrien respectar-se les categories i sòus actuals, assignant el nombre de l'Escalafó a cada agent, a base, no pas de l'antiguitat, sinó del càrrec que desempeñés a l'ésser format aquell; però tenint bona cura d'atendre's, estrictament, a l'antiguitat quan hi hagués dos o més empleats de un mateix sòu o categoria.

A fi de salvar l'inconvenient de la probabilitat de correspondre, per dret d'antiguitat, algú càrrec vagant o de nova creació a empleat inepte o incapaç, material o intel·lectualment, de desempeñar-lo—cosa molt factible. i necessària conseqüència del sistema actual de la recomanació i el favoritisme—les vagants deurien ésser cobertes per rigorosa oposició, amb les degudes garanties de imparcialitat, entre els agents de categoria igual o, en son defecte, inferior immediata a les concursades, devent ésser adjudicades, en igualtat de mèrits, als més antics. Però els augments de sòu que no portin aparellats un canvi de categoria o elevació de càrrec, deuràn ésser sempre atorgats amb estricta subjecció a l'antiguitat.

En quant als empleats ingressats al servei de les Companyies amb posterioritat a la implantació de l'Escalafó, creiem que, estant en mans de les Companyies fer una escrupulosa selecció entre els aspirants, per mitjà d'examen d'ingrés, soferit davant un tribunal consciencios i competent, obviarien les oposicions a les vagants, poguent-se, per consegüent, tenir solament en compte l'antiguitat per a tota mena d'ascensos.

En segon lloc, l'Escalafó, necessàriament, hauria d'ésser establert de tal faigó, que cada empleat sapigués, sempre, el número que, en el mateix, li correspondria. Creiem que podria arribar-se a aquest fi, publicant-lo anualment, o bé exposant-lo permanentment en lloc visible i preferent de cada Servei o Divisió. Aquest darrer sistema, tindria l'avantatge de permetre al personal l'immediat regoneixement de les incidències que en el desenrotllament de l'Escalafó anessin presentant-se i l'avenç que en el mateix cadascú anés fent.

Aquesta és, ràpidament, superficialment traçada, la solució que ens permetem indicar com la més pràctica per tal que la implantació de tan desitjada reforma pugui portar-se a cap sense menyspreu dels interessos materials

de les empreses. Tan si és aquesta la solució que s'adopta com si es dona preferència a una altra, podem assegurar que serà ben rebuda pels treballadors del carril tota solució que estigui inspirada en la justícia i la equitat i en el desig de garantir al personal un absolut respecte a la prioritat del temps dels seus serveis a les Companyies.

Les idees socials i religioses d'en Joà Jaurés

II

EN Jaurés no crea lliurement com l'artista. És un home polític: treballa sobre una matèria rebel. Com preveu que el seu ideal podrà ésser realitzat? Ningú ha sentit més bé que ell les dificultats del progrés social; més el principi, per emplear un terme que li és car, és «lluminós». L'harmonia social implica la desaparició de la injustícia d'aon provenen les lluites, els odís i llurs afroses conseqüències. Aquesta injustícia revesteix mil formes, però té, segons en Jaurés, un origen únic: el règim de la propietat capitalista. A la societat present, una ínfima minoria detenta els capitals i els instruments de treball, i aquesta propietat li assegura una munió de privilegis, en detriment d'aquells que no posseeixen més que llurs braços.

Que aquesta propietat acabi d'ésser individual per a esdevenir col·lectiva, que el que pertany, avui, a alguns esdevingui patrimoni comú de tots: els oprimits, recobrant llur independència, i cada individu podrà perfeccionar-se lliurement. «És per la fi de la lluita de classes, per la desaparició de les classes mateixes... que la justícia es realitzarà. A la societat moderna la paraula de justícia va prenent un sentit més precís i més intens. Significa que en tot individu la humanitat deu ésser plenament respectada i elevada, car no hi ha veritablement humanitat més que allà on hi ha independència, voluntat activa, lliure i joiosa adaptació de l'individu al conjunt».

La idea mare del socialisme d'en Jaurés no es confón amb el principi de la doctrina marxista. Marx ridiculisa, sense pietat, les consideracions de justícia. Pretén parlar només que en nom de la ciència, i tracta desdenyosament de utopies les doctrines socialistes que han precedit a la seva.

Jaurés no ho ignora. Ha estudiat Marx i l'admira. Però no titubeja en criticar-lo quan és precís, devegades molt vivament: «En quant a nosaltres—escric amb raó—, el nostre socialisme és d'origen francès, d'inspiració francesa i de caràcter francès». Si és socialista és perquè «la dominació d'una classe és un atentat a la humanitat... El socialisme, que abolirà tota preeminència de classe i tota classe, és, doncs, una *restitució de la humanitat*. Amb això, és per tots un deure de justícia l'ésser socialista».

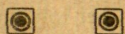
És dir, que en Jaurés es limita a recollir la herència dels socialistes francesos de la primera meitat del segle XIX i rebutja la doctrina de la social democràcia alemanya? De cap manera. Més la seva mirada és més compren-

siva, el seu geni més extens i més humà que el dels uns i de l'altre. A la seva conferència sobre l'*Idealisme i el Materialisme en la concepció de la Història*, en Jaurès s'explica en termes perfectament clars. No combat la teoria del materialisme històric: fins la té per veritable. Però no creu que expressi tota la veritat. Ell no concedeix pas a en Marx que les concepcions religioses, morals i polítiques siguin el simple reflexe dels fenòmens econòmics. «Hi ha en l'home una tal penetració de l'home mateix i del mitjà econòmic, que és impossible disassociar la vida econòmica i la vida moral; no es pot tallar la humanitat històrica en dugues i disassociar d'ella la vida ideal i la vida econòmica».

Però, sobretot, en Jaurès es resisteix a admetre que el desplegament de les societats humanes sigui sotmès a un determinisme cec. La seva filosofia de la història s'oposa, aquí, a la d'en Marx. «Hi ha — escriu — en la història humana, no solament una evolució necessària, sinó una direcció intel·ligible i un sentit ideal. Puix en tot el llarg dels segles, l'home no ha pogut aspirar a la justícia més que aspirant a un ordre social menys contradictori a l'home que l'ordre present i preparat per aquest ordre present, i així la evolució de les seves idees morals és ben regulada per la evolució de les formes econòmiques; però ensems, a través d'aquests arranjaments successius es cerca i s'aferma ella mateixa; i qualsevol que siga la diversitat dels mitjans, dels temps, de les reivindicacions econòmiques, és un mateix halè de plany i d'esperança que surt de la boca de l'esclau, del servent i del proletari. En aquest halè immortal de humanitat, que és l'ànima mateixa del que es nomena el dret... La història, ensems que és un fenomen que es desplega segons una llei mecànica, és una aspiració que es realitza segons una llei ideal».

No pot ésser més clar. Les concepcions socials d'en Jaurès estan lligades a les seves idees metafísiques i religioses. Se'l creu, generalment, poc sistemàtic, perquè es resta enlluernat de la riquesa de la seva imaginació. És una aparença falsa. En Jaurès és un esperit amorós de la precisió i que recerca el rigor lògic. Ell sentia que el seu ideal social hauria restat a l'aire si no hagués fet còs amb les seves conviccions referents als altres grans problemes. «Quan el socialisme haurà triomfat — escrivia en 1890, és a dir, en el moment en que donava els últims cops de mà a la seva tesi — els homes comprendran millor l'univers, car veient a la humanitat el triomf de la consciència i de l'esperit, sentiràn ben aviat que aquest univers, del qual n'és sortida la humanitat, no pot pas ésser, en el seu fons, brutal i ceg, sinó que hi ha esperit en tot, ànima per tot, i que l'univers mateix no és més que una immensa i confosa aspiració vers l'ordre, la bellesa, la llibertat i la bondat».

L. LÉVY-BRUHL

Socialistes catalans: Porteu LA NACIÓ a la fàbrica, al treball, a tot arreu on pugui guanyar-se un home per a les nostres idees. Que la veritat sia coneguda i emmeni la voluntat del poble

La majoria socialista alemanya exclou, del Partit, a la oposició

LA gran majoria que rebutjà, en la Conferència de la oposició, la proposició demanant es posés fi al pagament de quotes al comitè director, no ha estat prou per a convèncer als de la majoria de que la oposició no volia la escisió. Encare que tots els diaris de la oposició, exceptuant el *Braunschweiger Volksfreund* i el petit setmanari *Arbeiterpolitik*, que surt a Brema i que és l'òrgue dels kienthalians purs, hagina firmat que són partidaris de la unitat, tot reclamant, en les condicions actuals, el dret per a la oposició, de tenir una pròpia acció, el Consell nacional — Parteiansschuss —, que havia sigut convocat de urgència pel dia 18 de Gener, acaba de votar, per 29 vots contra 10, una moció que equival a la exclusió de la oposició, si és que tenen sentit els mots que emplea.

El *Worwärts*, publica una ressenya d'aquesta sessió del Consell nacional, del dia 18 de Gener. Veu's aquí el més essencial:

«La ordre del dia del Consell nacional, que es va reunir el dijous al Reichstag, portava els punts que segueixen: Primer. Posició a prendre davant de la situació actual, i del Congrés separatista de la oposició; Segon. Diversos. Al començ de les deliberacions es constata que la primera qüestió permetia, naturalment, de prendre posició, també, davant la situació creada pel refús de l'oferiment de pau. Ebert declarà enèrgicament que no podia ara subsistir cap dubte sobre el caràcter de pura defensa de la guerra per la banda de l'Alemanya i de les seves al·liades. Després de una exposició detallada del desplegament de la lluita dins el partit, i de la faicó amb que és portada per la oposició, Ebert ne treu la conclusió, de que la convocatòria de la conferència de la oposició, del 7 de Gener, les seves deliberacions i decisions, feien evident la seva intenció de escisió.

«Els oradors de la majoria l'apoiaren, no sens que qualques, en mig d'ells, expressessin el llur dolor, davant el desenrotllament de les coses.

«Els oradors de la oposició discutiren tant la exactitud objectiva de la interpretació donada per Ebert, de les decisions de la Conferència, com el dret formal del Consell nacional de prendre decisions tan importants.

«Ebert refutà les objeccions formulades en el curs de la discussió, subratllà el dret del Consell nacional de prendre una actitud clara en aquestes qüestions de tanta importància per l'avenir del partit».

La solució que segueix, proposada per Löbe — Breslau — i Sindermann — Dresde — servia de base a la discussió.

«Els primers deures de un moviment de massa, com el de la social-democràcia, són la unitat a l'acció i la subordinació de la minoria a les decisions de la majoria. Solament per una disciplina recta es poden defensar els principis socialistes en la lluita contra els seus nombrosos i poderosos enemics.

«L'agrupament del Reichstag, apoiant-se damunt el principi del partit, amb l'aprovació del Consell nacional i de la conferència im-

perial de tot el partit, en el curs d'aquesta guerra mundial, formidable, de la qual, el caràcter de guerra de defensa, en el que concierneix a Alemanya, no pot ésser dubtat seriósament per ningú, després de la publicació dels fins de conquesta desmesurats, dels governs enemics, l'agrupament del Reichstag ha votat els mitjans per a la defensa del país. Uns quants companys del partit, han escollit aquesta ocasió, violant brutalment la disciplina, per a dividir l'agrupament que lluitava unit. Han dividit l'agrupament al Reichstag i han constituït la Unió del Treball social-demòcrata. Les maquinacions d'aquests separatistes, contraries a tota disciplina i menyspreuant tota democràcia, han provocat un desmembrament progressiu del partit. Organitzacions separatistes, manifestacions dirigides contra la política del partit i, darrerament, a les eleccions, candidats oposats als candidats del partit social-demòcrata, foren la conseqüència inevitable d'aquesta faicó de obrar, funesta, de la oposició anarco-sindicalista i de la Unió del Treball, la seva al·liada. La oposició no reculà ni davant el boicot de l'òrgue central i d'altres diaris del partit

«Els capitosts de la Unió del Treball acaben, ara, de coronar la llur obra destructiva del partit, per la convocatòria de una conferència imperial de la oposició. L'ur afirmació, que ells actuen per la unitat del partit i en nom del partit, és, també, descoberta en tota la seva mala intenció. S'han constituït en direcció del partit i convocaren, pel dia 7 de Gener d'enguany, organitzacions del partit i organitzacions separades a Berlín i han decidit, entre altres coses, que les organitzacions locals i de districte, qual majoria comparteixi el punt d'obrir de la oposició, tenen de relacionar-se estretament. Allà on els companys de la oposició no tinguin majoria a la organització, deuen treballar infadigablement en el quadre de la organització del partit a fi d'estendre les llurs concepcions i realitzar els deures que s'imposen a la oposició, en interès del partit i per tal de portar, de una faicó oportuna, una intel·ligència per a llur propi esclariment.

Això, és la fundació de una organització separada contra el partit; i els membres de la Unió del Treball, el mateix que els seus adherits, s'han separat del partit. La fundació d'aquesta organització separada i l'adhesió als seus agrupaments, és incompatible amb l'adhesió al partit sencer. És el deure de totes les organitzacions fidels al partit de posar un terme al doble joc mal intencionat de tots els destructors del partit i de prendre les mesures d'organització devingudes precises per a l'apartament de les organitzacions separades. És el deure de tots els companys, d'afermar la unitat del partit; per a que estigui a l'alçada dels deures formidables, que tindrà de complir, encare, durant la horrible guerra mundial i després, pel bé de les classes obreres i dels més extensos cercles del poble, en l'esperit de la concepció social-demòcrata».

Aquesta és la resolució que, com diem al començament d'aquestes ratlles, ha estat adoptada per 29 vots contra 10.

Sembla que la oposició té la intenció de convocar, amb urgència, una nova Conferència que prengui posició davant d'aquesta decisió de la majoria del Consell nacional.

Les paraules d'en Wilson

Tots els homes de pensament selecte del món, els obiradors de nous horitzons de perfecció de la humanitat, porten, dins la seva ànima, el desig que en Wilson ha escampat arreu. Senten, amb ell, la necessitat de la imposició de noves doctrines que elevin la vida nacional de tots els pobles de la terra.

Emperò, un punt del seu parlament, una afirmació que deixa feta i que vola i s'arrapa a tots els que portem ferm en la nostra ànima el desig de veure, ben aviat, que la pau torna a regnar en les ments febroses dels homes que lluiten, s'interposa entre la bellesa de les paraules de l'home representatiu i la pràctica realitat.

No és en les paraules d'enlairament de la missió de pau, que ha d'ésser norma de tots els pobles de la terra; no és en l'afirmació de la doctrina del dret de les nacions a viure soles i agermanades, desenrotllant lliurement la seva ànima; no és en la seva adhesió a l'esboç de la futura societat de les nacions, dibuixada amb sentit de llatinitat i visió clara, pel partit socialista de França, que veiem la poca oportunitat del seu parlament.

Per això, no hi sobra la emissió de totes les opinions; per això, he volgut afegir unes quantes paraules a les tan bellament dites pel bon amic Alcàntara, en l'anterior número d'aquest setmanari.

Les paraules d'en Wilson, respiren amor a la consecució de un ideal nou de viure; elles han impressionat els homes liberals, més, és necessari que es diguin, el mateix que les excel·lències del parlament del president dels Estats Units, els manaments en que ha incorregut. Això, no és altra cosa que treballar per poguer-ne estimar més justament el seu valor.

Veiem la realitat del moment present, la realitat crua que no pot apartar-se de la nostra visió, considerant fredament la posició dels pobles que lluiten.

Les paraules i les crides repetides, a favor de una pau propera, d'en Wilson, són inoportunes; tenen dugues maneres de influir, tal com no ha d'ésser, en els pobles bel·ligerants.

Són una conscient o inconscient ajuda moral a Alemanya, i un perill per l'ànim de alguns pobles aliats.

En els pobles que, com Anglaterra, han posat, a mercè de la consecució absoluta del fi que es proposen els aliats, que té molts punts de contacte amb el que ha dit en Wilson, tota la seva força i la seva ànima, i que estan disposats a no amansir la seva grandiosa resolució, passi el que passi, no podràn, les paraules del President del Nord Amèrica, exercir una influència, per inclinar el poble cap a un prompte termini de la guerra. És un poble serà i fort que no farà cas del cansament ni del sa-

crifici que la continuació de la guerra representa. És possible que no fos així a França, que ja porta fet, en ares de la llibertat dels pobles, el més sobrehumà dels esforços, que la nació més generosa de tots els segles hagi estat capaç de fer.

La seva feina és, ja, tan i tan immensa; la nació i els seus homes ja han sofert tant, que és possible que en aquets moments de cansament, veient la sagnant destroça, fós impressionada per les belles paraules d'en Wilson, i cregués en l'adveniment de una pau propera, creient, ensems, la nobilíssima nació, amb la seva ànima llatina plena de bondat, amb un excés de fè santa, que és pot esperar, dels homes enemics del seu intern sentir, el plantejament de una pau, damunt bases sòlides de llibertat, concedida per l'ànima monstruosa dels agressors dels drets dels pobles. Això, podria comprometre la valenta empresa de tenir *jusqu'au bout* i el primer moment de feblesa moral o ansia de pau, que els imperis centrals notin en alguna de les potències aliades, l'aprofitaran per aixecar novament l'ànima retuda del seu poble, i fóra, encare, un altre factor a favor de la continuació de la guerra.

Això apart, hi ha en el parlament d'en Wilson, unes paraules que per l'acabament d'aquest conflicte, són de una massa ingenua (cal creure-ho així) generositat: és l'afirmació, de que cal acabar la guerra amb una *pau sense victòria*.

Creure que Alemanya es capaç de donar un bri de les llibertats nacionals que ofega, sense tenir ella la completa convicció de la seva derrota militar, és creure que en la nació que sense remordiment ha turbat la pau del món i ha portat la tristesa en mil·lions de llars, hi ha una bona fè col·lectiva que és ben bé hora que hagi desaparegut del pensament dels homes.

És cosa lamentable i trista, que s'hagi vist la fallida de totes les bones intencions en un poble que integra la humanitat o ha tingut un valor pel seu desenrotlle; més, és així, i als fets ens hem d'atendre. Mentre Alemanya no sigui vençuda, és impossible pensar en res que pugui fer evolucionar el món cap a un major benestar.

L'empresa és començada i s'ha d'acabar, no pot ésser que per una final precipitació dels fets, es malogri tota la creació que ha de nàixer de tants dolors.

Als Estats Units, quan la guerra de Secesió, no crec que cap home s'hagués escoltat la veu d'un partidari de la «pau sense victòria», que hauria fet deixar la feina als seus bells començaments; allavors, la destroça no era bon troç tant horrible, més tampoc l'infantament era tan grandios. Ara, és la lliber-

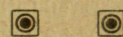
tat, la nova doctrina que ha d'influir tot el món que deu sortir triomfant; però això, sense una sotmissió, és impossible. És una ambició massa grossa la que ha atentat contra el dret de l'univers, i, es destrueix per complet, o tornarà a revivre.

La victòria del aliats, no serà pas la victòria de unes armes contra unes altres armes, sinò la victòria de uns pobles lliberadors, contra unes males passions, que en mala hora malejaren un altre poble.

Una victòria militar, no vol dir, precisament, que les armes d'acer de un combatent inutilitzin les de un altre combatent; pot arribar un moment que Alemanya, carregada d'eines de mort, no tingui esma de remoure-les; allavors serà vençuda. Allavors la fera es domarà; no demanarà clemència, perquè és massa superba, però acceptarà les condicions que li siguin imposades.

Allavors serà la hora que les grans veus silencioses de la humanitat parlin i evitin que el vencedor s'abraoni, encare, sobre el còs moribunde del vençut; allavors si que caldrà que el visionari, el gran poeta inconegut de la humanitat, dicti lleis suaves, i amoixi i descansi el colós, que haurà guanyat, per al món, la victòria de la pau. I aquest, el forjador dels homes del demà, qui sota la ferramenta del lluitador hi porta un cor gran i senzill, serà entès per les veus de la humanitat, i amb gentilesa farà donació a tots els homes dels drets conquerits pel seu esforç, i el seu gest tindrà la virtut de matar en flor la recança i la esperança d'una revenja. També ho serà una pau sense victòria, no tal com ara s'entén, més hi haurà un vençut, que serà la força bruta i un triomfant, que serà el món sencer.

SERAFÍ BASSA

PER AL SOSTENIMENT DE LA NACIÓ

La subscripció oberta en aquestes planes amb el fi d'amortitzar el dèficit del nostre setmanari, ha augmentat amb els següents donatius:

	Pessetes
Suma anterior	123 '65
BARCELONA	
Pere Ballús	2
Ferrán Ll. Gou	1
M. N.	0' 50
Pelegri Ferrer	0' 50
R. R.	3
Josep Cisteré	0' 50
Rufina Capdevila	0' 25
Un amic de LA NACIÓ	0' 25
BENICARLÓ	
Teodor Sanahuja	1
GIRONA	
F. X.	0' 50
Total	133'15

Biblioteca de Comunicació

S. CARBONELL I PUIG

COMISSIONS :: REPRESENTACIONS

:: ADMINISTRACIÓ DE FINQUES ::

CABLE: SUBUR APARTAT DE CORREUS: 226

:: SANTIAGO DE CUBA ::

MIGRANYA, DOLORS NEURALGICS

:: FEBRES, Etc., SE CUREN AMB

KALMINE

En venda: Centre Productes Farmacèutics del Dr. Andreu, J. Uriach i Cia., J. Segalà

Al detall: En totes les farmàcies CAPSES D'UN CATXET : 35 cènts.

El sentit moral del socialisme

CADA dia ho hem vingut afirmant: la lluita de classes és el nexa del mal-estar social i el punt d'aon n'arren- carà la gran acció revolucionària que capgi- rarà, del tot, l'actual situació de la humanitat. Però, aquest capgirell, aquesta trasmutació de la constitució dels pobles, tindrà lloc, tant en el sentit espiritual com en el material, perquè l'afirmació socialista no és sols una aspiració que tendeixi a satisfer les necessi- tats de l'individu, que això no fóra solucionar res, sinó que va de dret a canviar la consti- tució orgànica dels pobles, per a evitar que, demà, subsistint l'actual mode d'ésser, sien possibles, encare, les privacions materials d'a- vui, que signifiquen el predomini de les clas- ses no productores, però, sí, acumuladores de la riquesa.

Sí el socialisme tingués una aspiració úni- cament materialista, la seva fita fóra, ja, ben determinada, tindria un punt final, un progra- ma definitiu, cosa que cap col·lectivitat polí- tica pot acceptar, puix significaria el propi castrament. Carles Marx, en *El capital*, dona un valor immens al factor material, i alen- torn d'ell giravolta la seva gran obra; però hi ha en el mateix complex de la seva teoria un fonament complet, ben definit, de la consti- tució de les societats futures, única garantia d'èxit permanent del sentit materialista de la doctrina d'en Marx.

Donar satisfacció a les necessitats de l'ho- me costa molt poc; però no hi ha que oblidar que, a mesura que l'individu soluciona el seu problema social, més clar, a mesura que viu amb menys privacions, perd, en radicalisme, el que guanya en conservadurisme, i per això, si el programa socialista no anés més lluny d'a- quest fet material, ben poca cosa valdria. No és això sol el socialisme, hi ha el seu sentit moral que és la essència del seu contingut, hi ha l'aspiració cabdal de constituir les societats a base de un comunisme tan perfecte, que ni sien possibles les lluites humanes, ni, per un mai més, predomini el capital, com avui, que és l'àrbitre de la moral, de la pau i de la lli- bertat.

La essència del doctrinarisme socialista no està, doncs, en resoldre, avui, la qüestió social per a que demà quedi de nou plantejada; hi ha que transformar la societat, de faicó que quedi eliminada tota possibilitat de predo- mini; que l'individu sia lliure en la comunitat lliure, i que les col·lectivitats, totes, del món, visquin agermanades en una gran unitat espi- ritual que faci que totes i cada una d'elles es sentin amb prou independència per a defugir l'egoisme de uns homes que volguessin mal- metre la ecuanimitat que significa el règim comunista.

No hi poden haver atenuants a aquesta inalterable doctrina. Volguer anar al socialis- me amb procediments burgesos, és una farsa; ésser burgès i afirmar-se socialista, és una im- becilitat; el contingut revolucionari del socialis- me és constructor, a base de la destrucció de les velles oligarquies; ja hem dit que el fort sentit moral de la nostra doctrina està en la nova constitució social, únic mitjà per a

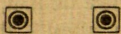
arribar a la perdurabilitat de la pau i de la justícia socials.

Mai, com avui, es presentarà una ocasió més propícia per a constatar, davant de tothom, que l'alteració present de la humanitat no té, en síntesi, altre fonament que el predomini del capital arreu del món. Ni el problema de les Nacionalitats pot resoldre's, ni les lliques utopies d'en Wilson seràn jamai realitat, men- tre la constitució d'avui imperi; el triomf del nacionalisme, actualment, a Catalunya, no sig- nificaria el triomf de un troç de humanitat. La lluita social persistiria igualment; els homes lluitarien, aiximateix, dins l'Estat lliure, els uns contra els altres, i malgrat que la col·lectivitat hagués conseguit el regoneixement de la seva personalitat, com que l'individu restaria igual- ment esclau, la pau social no existiria.

Heu's-el aquí el sentit moral del socialisme: constitució de la societat damunt el principi de la igualtat humana.

Ni burgesos ni panxacontents hi caben al socialisme; ni menys poden cabre-hi, tampoc, a aquesta nostra ideologia del nacionalisme- socialista.

R. FOIX

De l'actuació de les Joventuts nacionalistes

Per atenció

A en Ramón Peipoch i Pich

Sí no hagués sigut per l'al·lusió tan di- recta que feu, en el vostre escrit dar- rerament publicat a les planes de LA NACIÓ, a la entitat que m'honoro presidint, a ben segur que les vostres paraules haurien, per mí, restat incontestades.

No és que cregui que elles no en siguin dignes de una resposta, però sí que crec que la que se us pot donar, vós mateix ja us la feu en assentir a una objecció que creieu que per molts serà feta.

Tot que heu dit vós, en els dos articles que heu publicat, no ignorereu que també forma part, entre altres coses, del contingut de una declaració, amb anterioritat feta pública en aquestes mateixes planes, definint la norma d'actuació de la nostra entitat.

En la nostra declaració dèiem: *El nostre pancatalanisme pels demés pobles del món, particularment en quant fa referència a les nacionalitats absorbides pels grans Estats, de fet, devé una acció de compenetració i internacionalització de la nostra causa; volem que Catalunya sigui coneguda, per tot arreu, més del que ho és, encare, etc.*

I bé, company; no creieu contestada per endavant la vostra pregunta, amb les paraules suara transcrits, quan dieu si podríem em- pendre'ns una acció catalanista més potent?

Jo, crec que sí. Que aquesta campanya, com moltes altres, no s'hagi realitzat, és cosa que tots ne sabem la causa, i vós també, i si

no fossin prou les paraules dites en la inti- mitat de la conversa, tot convergint en apre- ciacions, ho palesen aquestes altres que heu escrit, bò i desconfiant d'arribar a un acobla- ment de forces per a realitzar una acció de conjunt, *degut a la manca d'entusiasme que impera entre la gent jove de la nostra terra.*

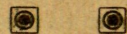
Aquesta és la crúa realitat, mal que ens pesi el dir-ho; manca d'entusiasme, manca de cohesió, manca de voluntat; amb aquest bagatge és impossible emprendre una ruta, per què enganyar-nos? Per què somniari i fer- nos il·lusions, volguent-les inculcar als demés, quan a gratient sabem que anem a esmerçar unes forces, potser les darreres, en la conse- cució de un objectiu que ha començat per fracassar entre nosaltres mateixos, ja que en les diferents vegades que s'ha tractat d'ajun- tar els nostres esforços, ja sigui anant a la unificació o a la federació, no s'hi ha pogut arribar?

No vull fer més consideracions; jo crec, com vós, que no és ara la hora de unificar res, encare que el punt d'obrir meu, del qual par- teixo, no sigui exactament el vostre, ni l'ob- jectiu perseguit el mateix. No podem impo- sar-nos a la realitat; esperem, mantinguem la mica de cohesió existent, que, per ara, és la obra més meritoria que podem fer. S'ha de fer foc nou, ben nou, nou del tot, i aleshores serà quan podrem concebir la esperança de realitzar els nostres propòsits, car les coses noves tenen la virtualitat de fer-se interes- sants i provocar entusiasmes, més o menys conscients, els quals deurem aprofitar tot se- guit com a força propulsora de la nova lluita que amb ufanor deuen començar.

Company, us he dit que era per atenció que agafava la ploma per a contestar-vos; jo us prego, doncs, que per atenció dongueu per acabat, circumstancialment, aquest assumpte, bò i atenint-nos al que vos dieu: *Cal, doncs, estar a la expectativa i esperar la ocasió, que no pot trigar en presentar-se, puix l'anorreament existent no pot durar gaire.*

Penso, doncs, que estarem d'acord, sens perjudici de, novament, parlar-ne, quan la oportunitat i la realitat dels fets ho reclamin.

JAUME CARDÚS

La salut del doctor Martí i Julià

E N el número passat donavem compte als nostres llegidors de la greu recaiguda que, en la seva malaltia, va sofrir el nos- tre amic i mestre venerable, doctor Martí i Julià. Avui, penosament, amb l'ànima compungida pel dolor, hem de fer constar que la greu i at- quella recaiguda s'ha aguditzat, encare més, amb una forta complicació sobrevinguda a darrera hora.

No cal pas expressar amb quin interès el nostre esperit està esperant el moment en que, l'il·lustre precursor dels ideals socialistes cata- lans, estigui exempt de tot perill.

Dr. Vilà i Torrent

ON PARLE FRANÇAIS ENGLISH SPOKEN MAN SPRICHT DEUTSCH
BARCELONA — Carrer Roger de Llúria, 44 (entre Gran-Via i Diputació)

METGE ODONTÓLEG, de les Escoles dentals de Madrid i Philadelphia (EE. UU.)

Del moment internacional

LA INTERVENCIÓ

EN el moment que escrivim aquestes ratlles, acaba de conèixer's, per la premsa, el text de la nota que l'Estat espanyol ha dirigit als imperis centrals, com a resposta al llur ultimatum del 31 de Gener, dirigit als Estats neutrals, avinentant la llur decisió de portar la guerra submarina a un extrem de desenteniment de tota llei.

La nota espanyola és concebuda en termes que deixen lloc a negociació; negociació que no és fàcil que pugui efectuar-se deixant en bon terreny la dignitat del país i la integritat de una sobirania, bon xic fantàstica, a que s'al·ludeix al final del document.

La resposta a la nota dels imperis centrals, la única resposta digna i en coherència amb la possessió de una sobirania nacional real i efectiva, és la que han donat els Estats Units del Nord Amèrica, trencant les relacions diplomàtiques i aprestant-se a la defensa. Aquesta resposta — a la qual, en l'actual moment, van adherint-se les altres repúbliques americanes — assenyala l'únic camí que deuen seguir tots aquells que realment representen quelcom de la humanitat que resta, encare, fora dels bel·ligerants, amb virilitat suficient per no deixar-se perdre el llevat de les futures garanties de pau i d'estabilitat.

Arriba un moment en el qual la situació descarada i clara en que es col·loquen els imperis centrals, no acceptant altra norma de conducta que aquella que en els primers moments de la guerra els feu ja vulnerar un dels principis més cars a la humanitat, la de LA SEVA NECESSITAT, fa necessària la immediata realització de una d'aquelles utopies de les quals el president Wilson parlava al Senat nordamericà el passat Gener. La crida llançada pels Estats Units a tots els països neutrals demanant l'adhesió a la seva actitud, és, pels qui ho vulguin entendre, la crida per la constitució d'aquella Lliga Internacional, senyalada pel president Wilson com a únic organisme amb capacitat suficient per garantir la pau del món i salvaguardar les precioses conquestes morals de la humanitat. Així com del seu Missatge al Senat es digué que s'havia de interpretar amb el pensament molt alt, de la seva darrera crida es pot dir que s'ha d'entendre amb el sentiment molt clar.

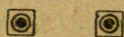
Des dels primers moments de la guerra, des de que ella esclatà i per aquest motiu, Alemanya i les seves al·liades s'havien fet ja acreedores al judici fatal i inapel·lable d'aquesta força sancionadora que aleshores no tenia una existència positiva, però que els aconteixements de la gran tragedia n'han anat precipitant la formació.

La intervenció no és ja un anheli, que es nodreix amb la substància de uns ideals nacionals, segurament no compatibles amb l'equitat i la pau estable, i que refereix les seves aventatges morals, per la humanitat, als beneficis de una victòria futura i, com a tal, incerta. L'anheli de intervenció en la gran lluita pren força en les esferes de cada país on les

aspiracions són més generoses; i són anhels internacionals, anhels superiors, els que armen els pobles americans que s'apresten al combat, no amb aires de conquesta, més amb aires de defensa.

Ahuc des del punt de mira de la major equitat que pugui inspirar les solucions finals de la guerra, la major aflluència de combatents amb tot el llur devassall de interessos oposats i contradictoris, assegura a les decisions un més gran contingut de justícia.

És en defensa d'aquesta justícia, que tots els pobles — Catalunya! — que representen, al món, un element de vida, deuen alçar-se. Tota lluita arborada en aquesta defensa és sempre noble i és la única que la humanitat pot acceptar; perquè és la lluita de les revolucions.

AL VOL

Dels transports i els navilers

La decisió germànica de torpillejar tots els vaixells que trobin en la per ells senyalada zona de guerra, ha plantejat amb tota nuesa a Espanya el problema dels transports per terra i mar, i en bona fe hem de dir, amic llegidor, que sentim estar en desacord amb les manifestacions suara fetes, respecte els transports per ferrocarril, per individus pertanyents a l'actual Junta de Subsistències, puix no podem capir, no ens sabrien, segurament, explicar, com la manca de vagons per als transports sia tan sols per al Nord d'Espanya, i per al Sur el tràfec es pot dir que és, gairebé, normal. De mode que, les causes, seràn, fonamentalment, altres que les aduïdes pels representants de les Companyies carrilaires.

S'ha dit, també, que és menester augmentar el servei de cabotatge, del transport marítim entre poblacions de les costes, i havem d'afirmar, també, que, fins avui, aquest servei se fa amb bastant, si no amb tota, regularitat, el qual ve a confirmar la estranya anormalitat de la irregularitat del servei carrilair amb el Nord.

Els inconvenients, les dificultats més grans, seràn, sens dubte, les de pugar atendre a la necessària exportació marítima de molts productes, car si la dificultat de tràfec carrilair pel Nord encareix determinats articles, la inactivitat marítima copça la vida de moltes comarques que precisen de la exportació. I els navilers, que ho

saben, s'han apressat a demanar al govern d'Espanya que els assegurí els vaixells a manca de companyies asseguradores que ho facin amb regulars condicions, tenint en compte l'amenaça tudesca dels torpillejaments. Crec, amic llegidor, que en un Estat normalment constituït, seria això una pauta a seguir; sempre, és clar, tenint en compte que els vaixells haurien de transportar el que l'Estat els ordenés, intervenint, també, en la regulació dels preus dels nòlits.

Emperò, aquí, veurem com l'Estat assegura els vaixells i com els navilers van fent el seu negoci de guanys escandalosos, a costa dels preus de les subsistències. Aqueixos navilers són els mateixos que l'any passat es negaren a concedir misers augmentos als seus marins, i, sobretot, es negaren a concedir un modest segur per a les vides de la gent de mar... aqueix segur que suara reclamen del govern per als seus vaixells.

I aquest govern que, segurament, concedirà el segur contra els vaixells, és el mateix que feia empresonar els obrers de mar perquè demanaven un modest segur de la seva vida; una misera almoina per a la viuda o fills, en cas de mort!

Aprèn, amic llegidor, de com s'entén la vida en la política.

En "Xenius", redactor de "El Poble"?

Començaré per dir-te, bon amic llegidor, que desconec en absolut la persona d'en Xenius, emperò, de temperament observador, difícilment se m'escapen les aficions dels qui dediquen la major part del seu temps a escriure per al públic.

No negaré — soc modest, bon llegidor —, que potser en Xenius reuneixi qualitats que no li sé veure, perquè els seus escrits me fan venir són, i, per tant, no puc saborejar el contingut filosòfic de la seva complicada ideologia, però, sí, crec no errar, afirmant que viu enamorat de les seves propies obres.

Si bé ho mires, amic llegidor, això no és un defecte cabdal, car d'enamorar-se de les obres d'altri, a les propies, no hi va molta diferencia, i, en canvi, s'hi guanya en satisfacció.

Per això, quan vaig veure que en Xenius era proclamat filòsof català pels bons xicots de El Poble, vaig començar a creure que intervenia en la Redacció, i quan, després, he anat llegint, gairebé a diari, un elogi a la seva persona, fins a proclamar-lo precursor del pensament d'en Wilson, m'he cregut que ja, en Xenius, era redactor de El Poble i no m'he pogut resistir a la tentació de fer-ho estampar per al públic, com un nou triomf de la novella Redacció del rejuenit diari.

Els esquerrans protectors de la Lliga

No he tingut la desgràcia d'arribar a capítol polític, però si l'etzar m'ha portat a llocs on se reunissin alguns prohoms de tendència dita esquerrana, s'embranchés per on sigui la conversa, es va a parar, sempre, mai falla, a dir mal d'algún capítol absent. I el mateix que vinc observant en els homes, succeeix, col·lectivament, en moltes Redaccions de periòdics, si bé augmentat, car, ensems que destruir el company, i, a voltes, el mestre, incensen obertament a la Lliga Regionalista, a la seva actuació i els seus homes, que, ben segur, tenen molt majors defectes, políticament parlant, que els homes d'esquerra a qui es detesta i de qui es fa befa.

És, certament, un cas insòlit, digne d'estudi, car, potser, en molts casos, obeeixen els elogis a la Lliga i els seus homes, més a un èxit de l'Administració, que a un convenciment ideològic o polític.

JOÀN CASSADOR

Col·leccions de "RENAIXEMENT"

Any 1916

ESTANT JA ACABADA LA IMPRESSIÓ DE L'INDEX, PREGUEM ALS QUE DESITGIN COL·LECCIONAR ELS NÚMEROS APAREGUTS L'ANY 1916,

ENS ELS REMETIN BEN PROMPTAMENT

Valdrà 4 Ptes.

PAGAMENT A LA BESTRETA

Miting socialista

El passat diumenge, tingué lloc, a l'Agrupació Socialista, l'anunciat miting de propaganda, organitzat per la Jovenut Socialista.

El company Bueso, que va presidir l'acte, després d'anunciar un serie de conferencies que es donaràn els diumenges al matí, cedi la paraula al company Hugué, que parlà en nom de l'Agrupació, explicant els ideals socialistes i fent remarcar que molts dels que combaten aquesta doctrina ho fan perquè la desconeixen, recomanant, a l'acabar, que, abans de discutir el socialisme, sigui estudiat.

El company Morera, començà llegint alguns articles de la Constitució espanyola, comentant-los; tot seguit proclamà la superioritat de la tàctica socialista, enfront dels conflictes socials, a la dels anarquistes i sindicalistes, citant casos de vagues perdudes i desorganitzacions de sindicats per l'abús de l'acció directa.

Seguidament, en Durán, de Sitges, després de parlar del Manifest comunista d'en Marx i Engels, explica la organització obrera de Sitges i els triomfs obtinguts per aquesta seguint la tàctica socialista, queixant-se de que sempre sigui gent provinent de Barcelona la que intenta el fracàs de les vagues foranes, ja prou dificultoses de portar-les a cap, degut a la fàcil substitució del personal que la burgesia pot fer.

Acaba advocant per la moralitat, que no sempre es troba en els directores de vagues, als quals se'ls ha d'exigir una conducta irreprovable.

En Torrubia, per la Joventut Socialista, diu que el miting, el mateix que les conferencies anunciades, són per a demostrar que l'Agrupació Socialista no està adormida, com alguns han dit, sinó que ara, com sempre, està disposada a propagar els seus ideals que, amb motiu de la guerra actual, la burgesia ha donat per morts; desfà aquest erro i parla de l'actuació dels governs espanyols davant del problema de les subsistencies, que tant ha servit per a l'enriquiment dels acaparadors.

El company Mestres, de Reus, ataca durament els obrers barcelonins, que tan mal exemple donen als de fóra amb la seva desorganització, i després de combatre els procediments anarquistes i sindicalistes, demana la unió de tots els obrers per a realitzar els fins econòmics, polítics i socials que integren el programa socialista.

El company Bueso, resumeix els parlaments i ofereix a tots aquells que siguin aimants de la llibertat i d'un esdevenidor millor, la tribuna de l'Agrupació Socialista, quedant terminat l'acte.

del que sofreix privacions, del que més intensament sent els efectes de l'anormalitat present, del que quan el seu dolor i les seves privacions arriben al paroxisme, al límit del que humanament es pot resistir, esclata amb un clam d'angoixa, amb un clam de vida que no és vida, i que al rompre aquell silenci amb la esperança de oir unes paraules amarades d'amor i de justícia, es troba amb la dolorosa realitat de que el monstre de l'egoisme encare existeix disposat a avassallar els darrers vestigis de vida que restin, malgrat ésser-li impropis

La nostra burgesia, com les autoritats, pot ben atribuir-se la representació directa dels que visqueren en la època en que l'esclavatge s'exercia com una de les funcions més naturals del seu temps; els seus fets, els procediments avui per ells empleats, els en fan dignes successors. Aquell primitivisme i refinada crueltat, avui, més consciència, però, encare subsisteixen i és per això que ens trobem que una aspiració tan justa com és la implantació de la jornada de vuit hores, per vergonya de la nostra industria, per befa als sentiments de un poble, en l'ànima del qual hi germinen les idees més avançades, per la desnacionalització de Catalunya tota, no sols necessita una durada de setze setmanes de vaga, sinó que s'hi afegeix, encare, l'atropell personal, i és exercida la més immoral i parcialista coacció...

ELS CARRILAIRES

El conflicte sorgit per haver sigut despedit un obrer del dipòsit de màquines, de la Companyia de ferrocarrils de M. Z. A., ha quedat resolt mercès a haver arribat a un acord, satisfactori per ambdues, les parts obrera i patronal.

VAGA QUE ESCLATA

En la fàbrica d'aprests del patró Bertrand i Serra acaben de declarar-se en vaga tots els obrers.

L'origen del conflicte està en la discrepància existent entre els operaris i el patró, en el que fa referència a la fixació del jornal a dos nois i cinc dones que treballen en la mentada fàbrica.

Els obrers celebraren una reunió i, en ella, acordaren mantenir les reclamacions per ells formulades, per entendre que el patró ha mancat al conveni vigent en la fàbrica, que fixa els jornals del personal de la mateixa, per edats i condicions.

El burgès Bertrand es personà al Govern civil, enterant al governador de l'esclat del conflicte, dient-li que, malgrat ell oposar-s'hi, és fàcil que, per solidaritat, els demés burgesos del ram declarin el lock-out als obrers.

VAGA PARCIAL DE METAL·LURGICS

Per no permetre, la casa Diaz i Grilló, la llibertat d'associació als seus operaris, aquests s'han declarat en vaga, com a protesta de l'acció coartadora al lliure exercici dels drets que a la societat poden i deuen exercir tots els homes.

Els vaguistes, per a retornar al treball, demanen una garantia de que els seràn respectats aquests drets, i que s'implanti la jornada de nou hores en comptes de la de deu, com fins ara venia regint.

ALTRA VAGA

Els obrers de una de les seccions de la fàbrica de trefileria, de la casa Rosés, de Badalona, s'han declarat en vaga.

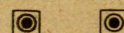
Els vaguistes demanen que el rendiment de cada obrer, amb el material actual, es consideri igual al que s'obtenia amb el material anterior, de major qualitat i, per tant, de major rendiment.

Anc que la vaga només afecta a una sola secció, no fóra d'estranyar que aquesta es fes general entre els obrers de dita fàbrica en cas de que no s'arranji a satisfacció de tots, el conflicte plantejat.

L'actuació obrera

La Societat d'obersers carreters, carregadors, descarregadors i moços de Mataró, s'ha dirigit als patrons del ram formulant, per a que les aprovin, les següents bases:

- 1.—Regoneixement de la Societat.
- 2.—Jornada màxima de nou hores.
- 3.—Augment del 50 per 100 en les hores extraordinàries.
- 4.—Salari mínim de 26 pessetes setmanals per als carreters. En els treballs efectuats fóra el radi de Mataró, augment de 14 rals per dia i de 22 rals per nit.
- 5.—Estricta compliment del descans dominical, i, amés, de les festes del 1 de maig, 27 de juliol, 25 de desembre i 17 de gener.
- 6.—Quan un obrer ha d'abandonar el treball per accident o enfermetat, cobrarà tot el salari durant la primera setmana.

NOVES

El divendres, dia 2, a la tarde, tingué lloc a la Schola Orpheonica l'anunciat recital històric a càrrec de la cantatriu Serafina Bignotti i els pianistes mestre Arthur Marcet i Dolors Bignotti.

La sala d'audicions de la Schola presentava l'aspecte de les grans solemnitats, puix estava completament plena d'aimants de la bona musica.

Totes les obres que formaven el programa tingueren justa interpretació en la distingida contralt Serafina Bignotti, cantant-les totes amb insuperable art i delicada dicció. La celebrada artista, davant les ovacions de l'auditori, va veure's precisada a repetir la formosa pàgina de Mezzaferrata, *Presto, presto m'innamoro* i las tan aplaudides obres de Schumann, *Voi siete lungi* i *I due granitieri*.

Els perllongats aplaudiments se feren extensius al mestre Arthur Marcet, com pulcríssim acompanyant al piano, i a na Dolors Bignotti, pel delicat acompanyament a sa germana Serafina.

..

S'han inaugurat les classes de Gramàtica Catalana, instaurades des, d'enguany, a la Escola Normal de Mestresses, de Barcelona, per l'Associació Protectora de la Ensenyança Catalana.

Durant el present curs, les ensenyances aniràn a càrrec d'en Pere Barnils, doctor en Filologia, celebrant-se els dimecres, de tres a cinc de la tarde, i els dissabtes, de tres a quatre.

Amb aquest curs, seràn ja quatre els que estaràn funcionant en Escoles Normals de Catalunya: dos a les de Mestres i de Mestresses, de Lleida i dos, a les de Barcelona.

Els conflictes socials

ELS EBENISTES

PERPETUAR la duració dels conflictes com a mitjà per arribar a la desmoralització i a l'anorreament de les forces organitzades de la nostra classe productora, és el tòpic empleat com a pedra de toc de la nostra burgesia, en tots aquells afers, que, per justes que siguin les causes que els hagin motivat, i que per constituir una humana reclamació al digne dret a la vida, a una vida més ecuanim i menys dolorosa, determinen un entorpiment al plàcit viure dels nostres burgesos, els quals, avorrits per les delícies de la llur vida reposada, es reclouen en la comoditat del seu inhumà silenci, el qual no els permet ésser sensibles al dolor d'altri, al dolor

MUNDIAL PALACE

COBERTS DES DE PTES. 350 - CONCERT
TOTS ELS DIES

Els divendres Boullabaisse - Dissabtes menú
corrent i vegetarià

PORTA DE LA PAU

• • LA NACIÓ • •

ABONAMENT

2 pessetes trimestre : : Estranger: 3 pessetes

C. E. d'Arts Gràfiques, S. A.—Mallorca, 257 bis.